Posthibernační anorexie u želv

13.05.2026
MVDr. Ing. Eva Čermáková, Ph.D

"*Venčení*" *hospitalizovaného pacienta s PHA*

Posthibernační anorexie

Poměrně chladný duben je za námi, a jaro už nastoupilo ve své plné síle. Máme nejvyšší čas připomenout si fenomén – **syndrom posthibernační anorexie (PHA)**. Ve většině případů k němu dochází u jedinců, kteří nebyli správně zazimováni, ale věřte, že se to může stát i zkušeným chovatelům. U nich to samozřejmě může být dáno především větším počtem chovaných a zazimovaných zvířat, kdy lze s nějakou ztrátou tzv. počítat. Ať už zimování neproběhlo ideálně vaším přičiněním nebo ne, důležité je včas zareagovat. Mnoho zvířat, potažmo pacientů, se sice probudí, začnou fungovat a přijímat potravu, ale později dojde k nástupu inapetence. Někteří jedinci se po spánku nenastartují tak, jak by se očekávalo, a někteří se bohužel neprobudí vůbec.

Co je ale třeba po probuzení zkontrolovat

Samozřejmě každé zvíře, každý jedinec, má své tempo a my se tak musíme řídit především citem a pochopitelně také zkušenostmi např. z předchozího zimování. Než začne chovaný jedinec po probuzení přijímat potravu a vylučovat, bude ještě nějakou dobu trvat. Co ale můžeme zkontrolovat hned? Rozhodně

aktuální hmotnost, často poznáme již při potěžkání želvy v rukou. Želva se může zdát až enormně lehká. Existují ale i případy, kdy se želva naopak bude jevit o poznání těžší, což může znamenat retenci většího množství moči (může se vytvořit až močový kámen), nebo trusu (zvíře zimovalo nevyprázdněné), kdy může dojít až k jeho výrazné dehydrataci, což mnohdy komplikuje celou situaci. Je třeba zkontrolovat **krunýř**, zda na něm nejsou **krvavé podlitiny**, které by mohly svědčit o probíhajícím zánětu, nebo dokonce sepsi. Pokud jste neměli zimovací prostory zabezpečené, je potřeba zkontrolovat, zda nedošlo k **poranění** např. od potkanů. To je akutní stav vyžadující okamžité veterinární ošetření. Zkontrolujeme **oči**, zda nejsou zapadlé nebo naopak výrazně oteklé, **nozdry**, zda jsou čisté a nevytéká z nich sekret, a pokud je to možné, můžeme se podívat i do **dutiny ústní**. Pokud má želva **slabý svalový tonus**, moc se nebrání, i to nám signalizuje závažnost situace. Výrazně **bledá sliznice** nám to jen potvrdí. V těchto případech není čas otálet a je třeba odnést postiženého jedince k veterinárnímu ošetření.

Želva vroubená ve venkovním výběhu

Návštěva veterináře

Na klinice, ideálně se specializací na herpetomedicínu, pak proběhne pečlivé klinické vyšetření, které rozhodne o nutnosti odběru krve či provedení rentgenologického vyšetření. Základem péče o pacienta se syndromem PHA je jeho **stabilizace**, tedy **rehydratace** a postupné **rozkrmování** (perorální / jícnová sonda). Samozřejmostí je umístění pacienta do prostředí s optimálními podmínkami.

Pokud jste na vážkách, zda se to týká zrovna vašeho svěřence, vždy je lepší nechat jej raději zkontrolovat než přijít pozdě. Určitě mu ale pomůžete koupelí v příjemně teplé vodě, kde se může napít, popř. může dojít ke spontánní mikci a defekaci. Jen opatrně u slabších jedinců, ty je třeba hlídat, aby nedošlo k jejich

utonutí.

Autor: MVDr. Ing. Eva Čermáková, PhD.